Svar på spørsmål om havbruksskatt og investeringsstopp i Sortland

Kommunestyret 04.05.23
Beate Bø Nilsen

Slik ordfører kjenner til grunnerenteskatten har den en innretning som har som mål at oppdrettsselskapene skal fortsette å investere og gi økte overføringer til vertskommune.

I modellen er lagt opp til at det skal være et bunnfradrag på overskuddet på 70 MNOK før grunnrenteskatten slår inn. Grunnrenteskatten er i utgangspunktet nøytral i forhold til investeringer, noe som betyr at investeringer som var lønnsomme før skatt også vil være det etter skatt. Oppdrettsselskapene må skatte 35 % av overskuddet, men samtidig oppnår selskapene et fradrag på 35 % når det investerer i ny teknologi.

Hvis det viser seg at grunnrenteskatten, over tid, medfører at havbruksnæringen reduserer investeringstakten – vil dette være uheldig for Sortland.

Oppdrettsnæringen har vist seg både å være innovativ og investeringsaktive, hvor næringen også har ønsket å fortsette å investere for å opprettholde økonomisk vekst og utvikling.

Hvis det viser seg at investeringsviljen, over tid, blir redusert som følge av grunnrenteskatten vil det kunne føre til «stopp» i sysselsettings økningen og reduserte spinnoff-effekter som følge av investeringsstopp. En slik konsekvens vil kunne gi lavere *direkte* skatteinntekter og *indirekte* reduserte rammeoverføringer som følge av stagnasjon i befolkningsvekst/sysselsettingsvekst.

De fleste næringer betaler for bruk av innsatsfaktorer i sin egen næringsvirksomhet. For oppdrettsnæringen er en av innsatsfaktorene bruk av sjøarealer. Denne bruken av arealer legger beslag på et ellers fritt felles gode. Begrunnelsen for grunnrenteskatt er at områder begrenset til bruk kun for en virksomhet, skattelegges med «leieintekter» til fordel for fellesskapet.

Sist foreslått modell for grunnrenteskatt medfører at en større andel av innkrevd skatt går til vertskommunene og det er positivt for distriktene. Oppdrettsnæringen er positiv til å bidra mer til fellesskapet. Næringen ønsker imidlertid andre modeller for beskatning som både skal ivareta å opprettholde veksttakten i næringen samtidig som lokaliseringskommunene beholder større del av innkrevd skatt.